

مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲/۶/۴	دوره پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور (نوبت شهریور ۱۳۹۲)	

ردیف	سوالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

ردیف	سوالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره																																								
(الف) قافیه (۵/۰ نمره)																																										
۱	قافیه در کدام بیت طبق قاعده (۱) است؟ الف) به خردی بخورد از بزرگان قفا ب) گر مستمند و با دل غمگینم خدا دادش اندر بزرگی صفا خیره مکن ملامت چندینم	۰/۲۵																																								
۲	حروف الحاقی قافیه را در بیت زیر مشخص کنید. چندان که گفتم غم با طیبیان درمان نکردند مسکین غریبان	۰/۲۵																																								
(ب) عروض (۲ نمره)																																										
۳	نام بحر حاصل از تکرار «مفاعیلن» چیست؟	۰/۲۵																																								
۴	تقطیع مثال زیر، به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده است، با کدام یک از اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ بهبانه = (- -)	۰/۲۵																																								
۵	با توجه به تقطیع و علامت‌گذاری بیت زیر، یک اختیار وزنی در مصراع اول مشخص کنید. بس بگردید و بگردد روزگار دل به دنیا در نبندد هوشیار	۰/۲۵																																								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>بس</th> <th>ب</th> <th>گر</th> <th>دی</th> <th>د</th> <th>ب</th> <th>گر</th> <th>دد</th> <th>روز</th> <th>گار</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>دل</td> <td>به</td> <td>دند</td> <td>یا</td> <td>در</td> <td>ن</td> <td>بند</td> <td>دد</td> <td>هوش</td> <td>یار</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	بس	ب	گر	دی	د	ب	گر	دد	روز	گار	-	U	-	-	-	U	-	-	U	-	دل	به	دند	یا	در	ن	بند	دد	هوش	یار	-	U	-	-	-	U	-	-	U	-	
بس	ب	گر	دی	د	ب	گر	دد	روز	گار																																	
-	U	-	-	-	U	-	-	U	-																																	
دل	به	دند	یا	در	ن	بند	دد	هوش	یار																																	
-	U	-	-	-	U	-	-	U	-																																	
۶	در کدام یک از ابیات زیر وزن «دوری» به کار رفته است؟ الف) بار غمت می‌کشم وز همه عالم خوشم ب) آه سعدی اثر کند در کوه گر نکند التفات یا نکند احترام نکند در تو سنگدل اثری	۰/۲۵																																								
۷	واژه‌ی «مردافکن» را با حذف همزه، تقطیع هجایی و علامت‌گذاری کنید.	۰/۵																																								
۸	ارکان معادل هجاهای زیر را بنویسید. الف) (- -) ب) (- U -)	۰/۵																																								
«ادامه سوالات در صفحه دوم»																																										

مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: علوم انسانی	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲/۶/۴	دوره پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور (نوبت شهریور ۱۳۹۲)	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)	نمره
	(پ) معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره)	
	- معنی ابیات و عبارات زیر را بنویسید.	
۹	سخن با پیران به گزاف مگوی.	۰/۲۵
۱۰	غیبت نکرده‌ای که شوم طالب حضور	۰/۵
۱۱	مست است زمین زیرا خورده است به جای می	۰/۷۵
۱۲	فایده اول سماع بانگ آب	۰/۷۵
۱۳	تمام شهر، خورشید چهارده‌ساله مرا / به سمت سحرگاه آسمان می‌برند	۰/۷۵
۱۴	من تلخی صبر خدا در جام دارم	۰/۷۵
۱۵	متعلقان بر در بدارند و غلیظان شدید برگمارند.	۱/۲۵
	(ت) درک مطلب (۴ نمره)	
۱۶	در عبارت زیر مقصود از «به بلاغت رسیدن» چیست؟ این پیغامبر که در وجود آمده است، به بلاغت رسد.	۰/۵
۱۷	در عبارت زیر، «خدمت کنیم» به چه معنی است؟ پنج هزار دینار تو را خدمت کنیم اگر صنعتی بکنی که پادشاه از این خاک حرکت کند.	۰/۵
۱۸	منظور از «بخیل» در عبارت زیر چه کسی است؟ سیم بخیل از خاک وقتی بر آید که وی در خاک رود.	۰/۵
۱۹	با توجه به بیت زیر، گذشتگان بر چه باوری بودند؟ ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست	۰/۵
۲۰	در بیت: «آتش فروز قهر تو، آینه دار لطف تو مغرب ادبارها (گرفتاری‌ها و بدبختی‌ها) نشانه ..... مشرق ادبارها، هم مشرق اقبال‌ها» نشانه ..... تو هستند.	۰/۵
۲۱	«علم‌دار خدا» در بیت زیر چه کسی است؟ از دست ما بر ریگ صحرا نطع کردند دست علم‌دار خدا را قطع کردند	۰/۵
۲۲	در جمله: «به قول تهرانی‌ها تو مرا <u>روبند کردی</u> » عبارت مشخص شده به چه معناست؟	۰/۵
۲۳	با توجه به بیت زیر، عرفا از انسان کاملی که ضرورتاً باید همراه نوسفران باشد، گاهی به ..... تعبیر می‌کنند. همتم بدرقه راه کن ای «طایر قدس» که دراز است ره مقصد و من «نوسفرم»	۰/۵
	(ث) معنی واژه (۵/۰ نمره)	
۲۴	معنی لغات مشخص شده زیر را بنویسید.	
۰/۲۵	الف) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری	تا قبله‌گاه مؤمن و ترسا کنم تو را
۰/۲۵	ب) خورشید را بر نیزه؟ آری این چنین است	خورشید را بر نیزه دیدن <u>سهمگین</u> است
«ادامه سؤالات در صفحه سوم»		

مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: علوم انسانی	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲/۶/۴	دوره پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور (نوبت شهریور ۱۳۹۲)	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).	نمره							
(ج) خودآزمایی (۱/۵ نمره)									
۲۵	در کدام بیت «واسوخت» دیده می‌شود؟ الف) تو چنین خانه کن و دل شکن ای باد خزان ب) کی بر این کلبه طوفان زده سر خواهی زد	۰/۲۵							
۲۶	در شعر زیر «دریا» نماد چیست؟ یک نفر دارد که دست و پای دایم می‌زند، / روی این دریای تند و تیره و سنگین که می‌دانید	۰/۲۵							
۲۷	معادل امروزی «بی تمییز» را در بیت زیر بنویسید. صاحب خر را به جای خر برند	۰/۵							
۲۸	منظور از «خاری که در دل نشیند» در بیت زیر چیست؟ خَلد گر به پا خاری آسان برآید چه سازم به خاری که در دل نشیند	۰/۵							
(ج) دانش‌های ادبی (۲/۵ نمره)									
۲۹	کتاب «تمهیدات» اثر کیست؟	۰/۲۵							
۳۰	شعر «خط خون» از بهترین سروده‌های شاعر معاصر ..... است.	۰/۲۵							
۳۱	الف) محمد علی معلم ب) محمد رضا عبدالملکیان پ) شهریار ت) سید علی موسوی گرمارودی شرح حال زیر معرف کدام شخصیت ادبی است؟ شهرت و محبوبیت وی نخست با ستون «دو کلمه حرف حساب» در روزنامه اطلاعات آغاز شد. او با انتشار مجله‌ای در سال ۱۳۶۹ جریان طنزی را که پیش از انقلاب، مجله توفیق به وجود آورده بود، کمال بخشید.	۰/۲۵							
۳۲	با توجه به آثار «جلال آل احمد» کدام گزینه نادرست است؟ الف) یکی از ترجمه‌های وی، قمارباز از داستایوسکی است. ب) «خسی در میقات» نام یکی از داستان‌های وی است.	۰/۲۵							
۳۳	ویژگی‌های زبانی به کار رفته در ستون اول، مرتبط با کدام سبک در ستون دوم است؟ (توجه: در ستون دوم یک مورد اضافی است.)	۰/۷۵							
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 20%;">سبک</th> <th>ویژگی‌های زبانی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>خراسانی</td> <td rowspan="4"> (۱) ورود لغات ترکی (۲) تفاوت تلفظ برخی از کلمات در مقایسه با زبان امروز مثلاً یک - هزار / یک - هزار (۳) به کار گیری اصطلاحات و لغات مردم عامه </td> </tr> <tr> <td>عراقی</td> </tr> <tr> <td>بازگشت</td> </tr> <tr> <td>هندی</td> </tr> </tbody> </table>			سبک	ویژگی‌های زبانی	خراسانی	(۱) ورود لغات ترکی (۲) تفاوت تلفظ برخی از کلمات در مقایسه با زبان امروز مثلاً یک - هزار / یک - هزار (۳) به کار گیری اصطلاحات و لغات مردم عامه	عراقی	بازگشت	هندی
سبک	ویژگی‌های زبانی								
خراسانی	(۱) ورود لغات ترکی (۲) تفاوت تلفظ برخی از کلمات در مقایسه با زبان امروز مثلاً یک - هزار / یک - هزار (۳) به کار گیری اصطلاحات و لغات مردم عامه								
عراقی									
بازگشت									
هندی									
۳۴	با توجه به واژگان مشخص شده در ابیات زیر، آرایه ادبی صحیح را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم. (تناقض - حس آمیزی - لف و نشر) ب) باغ می‌یابد از او چندین نگار (تشبیه - کنایه - استعاره) پ) آتش طور کجا موعده دیدار کجاست (ایهام - تلمیح - تضمین)	۰/۷۵							

مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه	ساعات شروع: ۱۰ صبح	رشته: علوم انسانی	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تعداد صفحات: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲/۶/۴	دوره پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور (نوبت شهریور ۱۳۹۲)	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).	نمره										
(ح) شعر حفظی (۱ نمره)												
۳۵	کدام گزینه بیت زیر را کامل می‌کند؟ هر که آمد به جهان نقش خرابی دارد در خرابات بگویند که ..... کجاست	۰/۲۵										
۳۶	هریک از اشعار زیر را کامل کنید. الف) هشیار (ب) دلدار پ) بیدار (ت) غمخوار	۰/۲۵										
۳۷	الف) آن زمان که پیش خود بیهوده پندارید / که گرفتستید، دست ناتوان را، / تا ..... بهتر را پدید آرید. ب) هر شب از حسرت ماهی، من و یک دامن ..... تو هم ای دامن ..... پر از پروینی	۰/۵										
(خ) نقد ادبی (۳ نمره)												
۳۷	کدام شخصیت در شعر و درام به تأثیر اخلاقی و اجتماعی آن توجه می‌کند و شعر و ادب را از آن جهت که ممکن است باعث فساد اخلاق جوانان شود، طرد و انکار می‌نماید؟	۰/۲۵										
۳۸	نقد ..... در واقع وسیله تحقیق در تاریخ ادبیات محسوب می‌شود.	۰/۲۵										
۳۹	کدام یک از انواع نقد مربوط به محتوا و درون‌مایه اثر است؟ (یک مورد را ذکر کنید).	۰/۲۵										
۴۰	با توجه به مثنوی مولوی، جاهای خالی را در عبارت زیر کامل کنید. الف) مولوی برای القای حقیقت از ..... و حکایت استفاده می‌کند. ب) مثنوی را ..... گفته‌اند؛ زیرا در این کتاب نزدیک ۷۴۵ حدیث نبوی تفسیر شده و ۵۲۸ آیه از آیات قرآن به طریق اشاره یا به تصریح در آن آمده است.	۰/۵										
۴۱	با توجه به کتاب «قابوس‌نامه» کدام یک از جملات زیر درست و کدام نادرست است؟ الف) کتاب قابوس‌نامه شامل چهل و چهار باب است در انواع فنون، علوم، آیین‌ها و سنت‌های مختلف. ب) نثر قابوس‌نامه نثری است ساده و روان، لغات عربی در آن بسیار است.	۰/۵										
۴۲	هر یک از تعاریف زیر مربوط به کدام نوع نقد است؟ الف) بررسی جوهر هنر دور از محتوای خاص آن است. ب) جریان باطنی و احوال درونی شاعر و نویسنده را ادراک و بیان می‌نماید.	۰/۵										
۴۳	هر یک از موارد ذکر شده در ستون «الف» مربوط به کدام نوع نقد در ستون «ب» است؟ (توجه: در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۷۵										
<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) مسئله مترادفات</td> <td>اخلاقی</td> </tr> <tr> <td>۲) موسیقی کلمه و کلام</td> <td>اجتماعی</td> </tr> <tr> <td>۳) نشان دادن ارتباط ادبیات با جامعه</td> <td>فنی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>لغوی</td> </tr> </tbody> </table>			«الف»	«ب»	۱) مسئله مترادفات	اخلاقی	۲) موسیقی کلمه و کلام	اجتماعی	۳) نشان دادن ارتباط ادبیات با جامعه	فنی		لغوی
«الف»	«ب»											
۱) مسئله مترادفات	اخلاقی											
۲) موسیقی کلمه و کلام	اجتماعی											
۳) نشان دادن ارتباط ادبیات با جامعه	فنی											
	لغوی											
جمع نمره	شاد باشید و سرفراز	۲۰										

باسمه تعالی

ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: علوم انسانی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تاریخ امتحان: ۱۳۹۲ / ۶ / ۴		دوره پیش‌دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در (نوبت شهریور ۱۳۹۲)

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

با تشکر از مصححین گرامی، این راهنما جهت سهولت و هماهنگی در امر تصحیح خدمتتان ارائه می‌گردد. بدیهی است؛ به پاسخ‌های درست و مشابه دانش‌آموزان نمره تعلق می‌گیرد.

۰/۲۵	الف) قافیه (۵/۰ نمره)	۱	الف) (۰/۲۵)
۰/۲۵		۲	ان) (۰/۲۵)
۰/۲۵	ب) عروض (۲ نمره)	۳	هزج (۰/۲۵)
۰/۲۵		۴	زبانی (۰/۲۵) یا تغییر کمیت مصوت‌ها یا تبدیل هجای کوتاه به بلند
۰/۲۵		۵	گار (هجای آخر) تبدیل به بلند شده است. (۰/۲۵)
۰/۲۵		۶	الف) (۰/۲۵)
۰/۵		۷	مر دف کن (۰/۲۵)
			- - - (۰/۲۵)
۰/۵		۸	الف) مستفعلن (۰/۲۵) ب) فاعلاتن (۰/۲۵)
۰/۲۵	پ) معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره)	۹	با پیران، به بیهودگی (۰/۲۵) سخن نگو.
۰/۵		۱۰	هرگز از جلوی چشمانم غایب نشده‌ای که خواستار حضورت باشم (۰/۲۵) و هرگز پنهان نشده‌ای که بخواهم تو را آشکار کنم. (۰/۲۵)
۰/۷۵		۱۱	زمین مست است زیرا به جای شراب، (۰/۲۵) در کاسه سر هرگز خون دل انوشیروان را خورده است. (۰/۵)
۰/۷۵		۱۲	فایده اول شنیدن صدای آب است (۰/۲۵) که این صدا برای تشنگان مانند صدای موسیقی است. (۰/۵)
۰/۷۵		۱۳	مردم شهر (۰/۲۵) فرزند (شهید) چهارده‌ساله مرا (۰/۲۵) به سمت بهشت (عالم معنا یا به سوی خداوند) می‌بردند. (۰/۲۵)
۰/۷۵		۱۴	من تلخکامی صبری که مظهر صبر خدا (حضرت علی (ع)) است (۰/۵) در کام خود دارم. (۰/۲۵)
۱/۲۵		۱۵	وابستگان را بر در خانه می‌ایستاند (۰/۵) و خدمتکاران سخت‌دل (سخت‌گیر) (۰/۵) به خدمت می‌گیرند. (استخدام می‌کنند). (۰/۲۵)
۰/۵	ت) درک مطلب (۴ نمره)	۱۶	به پیامبری رسیدن (۰/۵)
۰/۵		۱۷	تقدیم کنیم. (۰/۵)
۰/۵		۱۸	آن که نه خود می‌خورد و نه به دیگران می‌بخشد. (۰/۵)
۰/۵		۱۹	نور ماه باعث آشفته‌گی و دیوانگی بیشتر دیوانگان می‌شود. (۰/۵)
۰/۵		۲۰	قهر (خشم) (۰/۲۵) لطف (۰/۲۵)
۰/۵		۲۱	حضرت ابوالفضل (ع) (۰/۵)
۰/۵		۲۲	در رو در بایستی قرار دادی. (۰/۵)
۰/۵		۲۳	طاير قدس (۰/۵)
	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم		

باسمه تعالی

ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: علوم انسانی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تاریخ امتحان: ۱۳۹۲ / ۶ / ۴		دوره پیش‌دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در (نوبت شهریور ۱۳۹۲)

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

	ث) معنی واژه (۵/۰ نمره)		
۰/۲۵	الف) نصرانی (مسیحی) (۰/۲۵) ب) شگفت (عجیب) (۰/۲۵)		۲۴
	ج) خودآزمایی (۵/۰ نمره)		
۰/۵	الف) (۰/۲۵) (تو چنین خانه کن و...)		۲۵
	جامعه (۰/۲۵)		۲۶
	نادان (کسی که قدرت تشخیص خوب را از بد ندارد) (۰/۵)		۲۷
	غم عشق (۰/۵)		۲۸
	چ) دانش‌های ادبی (۵/۲ نمره)		
۰/۲۵	عین القضاة همدانی (۰/۲۵)		۲۹
۰/۲۵	ت) (۰/۲۵) (سید علی موسوی گرمارودی)		۳۰
۰/۲۵	گل آقا (۰/۲۵)		۳۱
۰/۲۵	ب) (۰/۲۵)		۳۲
۰/۷۵	۳) هندی (۰/۲۵)	۲) خراسانی (۰/۲۵)	۳۳
۰/۷۵	الف) تناقض (۰/۲۵)	ب) استعاره (۰/۲۵)	۳۴
	ح) حفظ شعر (۱ نمره)		
۰/۲۵	الف) هشیار (۰/۲۵)		۳۵
۰/۷۵	الف) توانایی (۰/۲۵) ب) اشک (۰/۲۵) / مهتاب (۰/۲۵)		۳۶
	خ) نقد ادبی (۳ نمره)		
۰/۲۵	افلاطون (۰/۲۵)		۳۷
۰/۲۵	تاریخی (۰/۲۵)		۳۸
۰/۲۵	اخلاقی (۰/۲۵) یا روان‌شناسی، اجتماعی		۳۹
۰/۵	الف) تمثیل (۰/۲۵) / ب) قرآن عجم (۰/۲۵)		۴۰
۰/۵	الف) درست (۰/۲۵) / ب) نادرست (۰/۲۵)		۴۱
۰/۵	الف) زیبایی‌شناسی (۰/۲۵) / ب) روان‌شناسی (۰/۲۵)		۴۲
۰/۷۵	الف) لغوی (۰/۲۵) / ب) فنی (۰/۲۵) / ج) اجتماعی (۰/۲۵)		۴۳
۲۰	جمع نمره		